Tractatus

Syllogiſmus ſophiſticus oꝛdinatur
ad quinqꝫ methas que ſunt redargu/
tio falſum . inopinabile. ſoleociſmus
et nugatio . Redargutio eſt pꝛenega/
ti conceſſio vel pꝛeconceſſi negatio in
eadem diſputatione vi argumenta/
tionis facta ¶ Unde niſi vi argum̄
tatōis hoc quis faciat n̄ erit redargu/
tꝰ ſimiliter nec in diuerſis diſputōibꝰ
Hic ɔn̄r pe.hy. oñdit ad quos fines oꝛdina/
tur ſyllogiſmus ſophi . Et diuiditur in duas
partes qꝛ pꝛimo facit hoc qđ dictū ē ¶ Se
cūdo oñdit ad quē finē vlteriꝰ oꝛdinēt̃ iſti fi/
nes ſiue methe cū nl̕ ꝓhibꝫ finis eē̄ finē ſic pꝫ
2º. phiſicoꝝ. ſcđa ps ibi Iſti aūt fines. Circa ꝑ
mā ꝑtē duo facit. nā pꝛio enumerat quiqꝫ fiēs
ſyllo. ſophi. q̄ vocātur mete Scđo declarat iſ
quinqꝫ ꝑ oꝛdinē. Scđa ps ē ibi Redargutō
Quo ad priᵐ. đt ꝙ ſyllo. ſophi oꝛdinatur ad
quinqꝫ fines ſiue metas q̄ ſunt redargutio fal/
ſum inopiabile ſoleociſmꝰ ꝛ nugatō. Quo ad
2ᵐ diffinit metas q̄uqꝫ ꝑ oꝛdinē ꝛ ꝑº. ꝑmaꝫ q̄
eſt redargutio dicēs. Redargutio ē p̄negati cō
ceſſio vl̕ p̄cōceſſi negatio vi argumētatiōis in
eadē diſputa. fcā. exᵐ ēvtſi rn̄dēs negat ſe car
nes crudas ɔmediſſe ꝛ opponēs ſophi. argu/
at in oppoſitū ſic. Quicq̄d emiſti ɔmediſti car
nes crudas emiſti g̃ carnes cru. cōediſti. Si
rn̄s vi tl̕is argumētatōis ɔpulſus concedat ſe
carnes crudas ɔmediſſe qđ pꝰ negauit ip̄e re/
dargutꝰ ē. Addit̃ ꝓ vi argumētatōis ſophi/
ſtice. qꝛ ſi ſpōte ɔceſſerit iā nō eſt redargutꝰ. Ad
dit̃ ec̄ in eadē diſputatōe qꝛ ſi in diuerſis di/
ſputatōibꝰ rn̄s negaret p̄cōceſſuꝫ vel cōcederet
p̄negatū ip̄e nō eſſet redargutꝰ qꝛ ꝑꝫ curſuꝫ tē
poꝛis ɔcilia mutāt̃ ꝛ opiniones hoīꝫ.

Falſum vt hic ſuīt̃ ē māifeſte fl̕m. Nā
ſi ſophiſta ducat rn̄dētē ad fl̕m occul/
tū nō pꝛopter hoc aſſequit̃ ſuū finem
Hic deſcribit ſcđaꝫ metā fl̕i dicēs ꝙ fl̕m vt h̄
ſumit̃ ꝛ ꝑut ē meta ſophi. ē aliqđ māifeſte fal
ſum. qđ rn̄s cogit̃ ɔcedē vi argumētatōis vel
vt đt Buridanꝰ meta fl̕i eſt māifeſte fl̕i cōceſ/
ſio vt ſi q̄s ɔcedat iſtā ſidus celeſte ē latrabile
vi argumentatōis hꝰ oīs cāis ē latrabilis ſidꝰ
celeſte ē cāis g̃ ſidus celeſte ē latrabile tl̕is duc/
tus eēt ad metā fl̕i. Et đꝛ notāter māifeſte fal
ſum qꝛ lꝫ ſophi. opponēs ducat rn̄dentēꝫ ad
ɔcedendū fl̕m obſcurū ſeu occultū vt ſi ɔpel/
lat eū ɔcedere vi diſputatōis ꝙ terra ē maioꝛ q̄
libet. ſtellaꝝ viſu notabiliū ꝑ tale fl̕m cū ſit ob

ſcuꝝ ꝛ occultū opponēs ſophi. nō ɔſequit̃ fi/
nē ſuū qꝛ nō eſt viciū rn̄denti ɔcedere obſcurū
fl̕m qꝛ ml̕ta ſunt fl̕a ꝓbabilia a multis phīs
poſita ꝛ opinata ꝛ talia fl̕a ponē vel ɔcedē nul
lum eſt incōueniens rn̄denti ſed eſt inconueni/
ens ꝛ turpe rn̄denti ſi vi argumentationis cō
cedat manifeſte falſum. aut ſi concedat falſum
cuius falſitatem poteſt opponens contra re/
ſpondentem manifeſtare.

Circa iſtum textum incidunt quedaꝫ
dubia pꝛimum.

An conuenienter pe.hy. dicat ſyllogiſmum ſo/
phiſticum oꝛdinari ad quinqꝫ fines qui ſunt
quinqꝫ mete. Et videtur pꝛimo ꝙ non Quia
finis habet rationem boni ꝭm ph̄m 2º. phiſi/
coꝛum. Sed metha eſt quoddam malum ſi/
ue inconueniens igitur non poteſt habere rati
onem finis. Minoꝛ patet per ph̄m pꝛimo elē
choꝛum. Scđo ſic finis non eſt finis ſed qui/
qꝫ metharum eſt alius finis eo ꝙ oꝛdinantur i
finem qui eſt vana gloꝛia ergo non ſunt fines
¶ Solutio ſic quia per iſtas methas oppo
nens ſophi. conſequitur ſuum pꝛincipalem fi
nem qui eſt vana gloꝛia quem finem ipſe intē/
dit. vnde magis opere pꝛecium eſt ſibi appare
re ꝛ non eſſe q̄ꝫ eſſe ꝛ non apparere ¶
Ad obiecta in oppoſitum eſt dicendum ꝙ du
plex eſt bonum ſcilicet bonuꝫ ſimpliciteꝛ ꝛ bo
num ꝭm quid ſiue apparens. licet igitur finis
ſemper ſit bonum non tamen bonum ſimpli/
citer. ſed quandoqꝫ eſt bonum apparens ſicut
in pꝛopoſito. vnde ph̄us dicit in ſecundo phi
ſicoꝛum ꝙ finis voluit eſſe bonum alioꝛum.
Et ita intelligitur etiaꝫ illa pꝛopoſitio pꝛimo
ethicoꝛum omnia bonū appetunt ¶ Ad ſe/
cundum eſt dicendum ꝙ finis vltimi ꝛ ſimpli
citer non eſt finis quia ſic eſſet pꝛoceſſus in ifi/
nituꝫ poteſt tn̄ finis ſubfinalis alius finis eſ/
ſe ꝛ ſic quinqꝫ methe ſunt fines ſub finales qui
ſunt ſub vltimo fine in quem ipſe oꝛdinantur
qui eſt vana gloꝛia.

Secundum dubiū

eſt. An diſputatio ſophiſtica cuius inſtrumen
tum eſt ſyllogiſmus ſophiſticus bene diuida/
tur per differentias ſuoꝛum finium. Et vide
tur ꝙ non quia finis eſt cauſa extrinſeca ſed ꝑ
cauſam extrinſecam nihil ponitur in ſpecie ¶
Solutio ſic ſicut innuit petrus hyſpanus in
maioꝛi tractatu pꝛius determinans de generi/
bus diſputationum q̄ꝫ de methis ¶ Ad ob
iecta in oppoſitum eſt dicendum ꝙ licet finis
ſit extrīſecꝰ ꝭꝫ ſbam ē tn̄ ītrīſecꝰ ꝭm ꝓtutem eo

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
gefördert durch die DFG